

Leo Trotskij

Övergången till allmän arbetsplikt samordnad med milissystemet

(Tesar)

1. En socialistisk ekonomi förutsätter en generell plan, som omfattar ett helt territorium med alla dess naturrikedomar, med alla produktionsmedel och dess levande mänskliga styrka, m.a.o. de medel och den styrka proletariatet har till sitt förfogande inom ramarna för den generellt statliga helheten, dvs med samma kraft, som varje enskild företagare strävar att använda sin styrka och sina medel inom ramarna för sin fabrik eller sitt jordbruksföretag.
2. Kontinuiteten och totaliteten i produktionsprocessen måste upprätthållas och garanteras genom en allmän arbetsplikt, under vilken varje frisk medborgare inom vissa åldersgränser måste ägna en del av sin tid åt den ena eller andra grenen av produktionsprocessen.
3. En fullständig och allt igenom rationell fördelning av den levande arbetskraften mellan lantbruket, tillverkningsindustrin och transportsektorn, liksom mellan olika branscher inom lantbruk och tillverkningsindustri, kan endast göras stegvis, genom att vi skaffar oss ekonomisk erfarenhet, genom att tillgodose samhällsliga behov med hjälp av ett planmässigt organiserat arbete, genom en allt bättre överblick av tillgången på arbetskraft, dess mobilisering och användning.
4. Så länge den allmänna arbetsplikten ännu inte hunnit bli norm, inte hunnit förankras i en vana och ännu inte fått en oomtvistad och frivillig karaktär (vilket kommer att uppnås genom fostran i samhälle och skola och först kommer att nå sin slutliga form under en ny generation), så länge – och det under en betydande tidsrymd – kommer övergången till en ordning med allmän arbetsplikt oundvikligen att kräva stöd genom åtgärder av tvångskaraktär, dvs i sista hand stöd av den proletära statens väpnade styrkor.
5. Ett elementärt villkor för varje fortsatt ekonomisk utveckling är, att arbetarna inom tillverkningsindustrin, transportväsendet och stadsbefolkningen i allmänhet, får tillgång till nödvändiga livsmedel. Innan tillverkningsindustrin kan uppnå en adekvat utveckling och innan det uppnåtts ett naturligt och ömsesidigt fördelaktigt varuutbyte mellan den sistnämnda och lantbruket, kommer uttaget av livsmedel ur lantbruket att i de välbärgade böndernas medvetande framstå som en statlig naturaskatt, en intäkt vars legitimitet endast kan tryggas genom statligt tvång.
6. Det kan inte ens bli tal om, att det ur detta läge av en enorm förstörelse av produktivkrafter och ekonomiskt kaos, i vilket vi ser en kombination av rester ur det förgångna och embryon för framtiden, vore möjligt att ta ett omedelbart språng in i en centraliserad ekonomi i landsomfattning. Det krävs oundvikligen en längre period, under vilken ansträngningarna uppifrån att centralisera ekonomin på nya sociala grundvalar, kommer att åtföljas av försök och ansträngningar att återupprätta lokala ekonomier med hjälp och medel från de närmaste regionerna.
7. Den proletära maktens statskonst måste bestå i, att inte bara undvika att förkväva lokala initiativ i en schematiserad statsekonomisk plans namn, utan dessutom, att på allt sätt understödja lokala initiativ, att mata dessa med tekniska idéer och rent materiellt, samtidigt som staten gör nödvändiga korrigeringar och förändringar i själva den generella statliga planen, beroende på tempo och omfattning i enskilda ekonomiers utveckling på landets territorium.
8. I enlighet därmed får den allmänna arbetsplikten under inga omständigheter betraktas som en ansiktslös arbetsplikt, där vissa ålderskategorier totalmobiliseras och fördelas utifrån en

schematiserad ekonomisk plan – ungefär som varje makt, inklusive sovjetmakten, ser på den militära värnplikten. Tvärtom består uppgiften däri, att finna stöd för en allmän arbetsplikt med beaktande av landsbygdens lokala och regionala arbetsförhållanden, vanor och sedvänjor och att som grund för den allmänna arbetsplikten peka ut vissa territoriellt lämpliga produktionsdistrikt, utifrån naturliga, historiska, produktions- och levnadsvillkor.

9. Dessa territoriellt baserade ekonomiska kretsar måste ligga till grund för såväl det territoriellt baserade administrativa sovjetsystemet (län, guvernement, distrikt, härad) som för de lokala militära organen (kommisariaten) med stegvis övergång från stående armé till milis.

10. Tanken med milissystemet är, att territoriellt och levnadsmässigt närma armén till den ekonomiska processen, dvs levande mänsklig styrka i bestämda ekonomiska regioner ska samtidigt vara levande mänsklig styrka i bestämda militära enheter.

11. En folkräkning med tanke på värnplikten måste samordnas med en folkräkning utifrån arbetspliktens behov och på så vis, att den nuvarande krigsmaktens apparat (lokala militärkommisariat) på lämpligt sätt förändras och oavbrutet fulländas för att bli en apparat för folkmassornas arbetsmobilisering.

12. Vid hemförlovningen av en betydande del av Röda armén måste dess kadrer lokaliseras till mest ändamålsenliga förläggning, dvs till de lokala produktions- och levnadsmässigt bäst anpassade förläggningarna på landets territorium och sålunda säkerställa en färdig förvaltningsapparat för milisförbanden. Kadreerna i de kompanier, brigader och divisioner, som har anpassats till ovan nämnda territoriella produktionskretsar och deras underavdelningar, kommer att arbeta med att ge arbetare och bönder, som inte exploaterar främmande arbete, militär utbildning enligt ett program som fullt ut säkerställer milisarméns stridsduglighet.

13. Miliskadreerna måste stegvis förnyas med tanke på personlig sammansättning och ha målsättningen, att knyta de mest djupgående band med den givna regionens ekonomiska liv, så att de divisionskadreer vilka är förlagda på ett visst territorium, som ex.vis omfattar ett bergsbruk med omgivande lantlig periferi, kommer att bestå av det lokala proletariats bästa element.

14. I syfte att åstadkomma denna kaderförnyelse måste befälskurserna bli territoriellt fördelade i överensstämmelse med denna ekonomiska och milisiära kretsindelning och det är de bästa representanterna för de lokala arbetarna och bönderna som ska utbildas vid dessa kurser.

15. Övergången till milissystem måste nödvändigtvis ha en gradvis karaktär och ske på så sätt, att växlingen av militärt system inte ska beröva rådsrepubliken en endaste dag av nödvändig försvarsförmåga. I det syftet måste ett visst antal av den nuvarande Röda arméns divisioner bibehållas och förläggas i de viktigaste eller mest hotfulla riktningarna. Äldre årgångar, ja, överhuvudtaget rödarmister som varit länge i tjänst, kan hemförlovas för längre eller kortare tid och ersättas av den årskull soldater som inkallades 1901.

16. För att kunna genomföra livsmedelsskatten och arbetsplikten, måste och kommer staten under en övergångsperiod, att förfoga över ett visst antal av de mest erfarna, trognaste och mest disciplinerade förbanden, huvudsakligen med proletär sammansättning.

17. Närmaste uppgift i uppbygget av folkhushållningen är att sammanställa en "liten" produktionsplan, dvs en som räknats ut för att täcka morgondagen och som i sina kalkyler utgår från produktionens mest trängande krav och möjligheter.

18. Denna plan måste i första hand omfatta en exakt efterfrågan på arbetskraft för kolgruvor, järnmalmsgruvor, torv- och skifferfyndigheter, de viktigaste verkstäderna och sovjetjordbruken.

19. I arméenheterna måste det omedelbart ske en inregistrering av rödarmister efter deras yrke, så att de mest kvalificerade elementen genast efter demobiliseringen kan få en lämplig uppgift inom ramarna för den "lilla" planen.

20. Vad gäller den okvalificerade arbetskraften, så måste någonting liknande kunna ske såväl genom mobilisering av årskullar, som inte redan finns inom Röda armén, som genom förtida hemförlövning av nyligen inkallade värnpliktiga, förutsatt att de arbetar en viss tid inom branscher nära hembygden.

21. Det är nödvändigt att omedelbart bilda en kommission bestående av Högsta folkhushållningsrådets bästa ledare och dra med en bred representation av specialister och statistiker för att utarbeta en första skiss för arbetsmobiliseringen, en skiss som står i samklang med "lilla" produktionsplanen för den närmaste tiden.

22. En sålunda bestämd plan måste överlämnas till de militära myndigheterna för behandling av frågan hur vi, för det första, kan använda den militära mobiliseringens metoder och apparat för arbetsmobiliseringen och, för det andra, för att anpassa de territoriella miliskretsarna till territoriella produktionskretsar.

23. Den slutgiltiga utformningen av systemet med arbetsplikt måste bli en uppgift för en förvaltningsövergripande kommission, bestående av representanter för Högsta folkhushållningsrådet, militärhögkvarteret, Inrikeskommissariatet, Folkkommissariatet för jordbruksfrågor, Folkkommissariatet för livsmedelsförsörjningen, Arbetskommissariatet och Centrala fackföreningsrådet.

24. Med utgångspunkt i det som framlagts ovan, vill jag föreslå Centralkommittén, att utifrån dessa teser lämna ett adekvat uppdrag åt lämpliga ämbetsverk, i första hand åt Högsta folkhushållningsrådet och Militärkommissariatet.

Moskva 16 december 1919

Pravda nr 283, 17 december 1919

Översättning: *Kjell Berglund* från 1:a ryska upplagan av Trotskijs *Samlade verk* (Sotjinenija), band XV, utgiven i Moskva 1927.